

ΚΑΘΙΔΡΥΜΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΤΑΛΑ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ:

ΣΠΑΡΤΗ, 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023

ΒΑΘΜΟΣ 1^{ου} ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΗ

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ	ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΒΑΘΜΟΣ 2^{ου} ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΗ

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ	ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: Από το Βιβλίο Γλώσσας ΣΤ' Δημοτικού, Ενότητα 7η, *Η ζωή έξω από την πόλη*

Τριάντα εννιά καφενεία και ένα κουρέι

Η πολύτιμη σχέση με τον παππού μου μου άνοιξε τον δρόμο μιας ιδιαίτερης αγάπης για τα καφενεία. Το χωριό μου τότε είχε πολλά και ωραία καφενεία.

«Άντε να πάμε στον καφενέ» έλεγε ο παππούς και μου έκλεινε πονηρά το μάτι.

Συχνά με έπαιρνε μαζί του και μου έδινε τα λουκούμια όταν κέρδιζε τους φίλους του στην πρέφα. «Πάμε στον λουκουμέ» έλεγα εγώ από μέσα μου και γελούσα και χαιρόμουνα με το αστείο μου, σαν την παροιμία που λέει «Γιάννης κερνά, Γιάννης πίνει». Για μένα λοιπόν τα καφενεία του χωριού μου ήταν μεγάλα λουκούμια με παράθυρα που είχαν θέα προς τη θάλασσα και ωραία μαρμάρινα τραπέζια. Άλλα

καφενεία είχαν χρώμα και γεύση τριαντάφυλλου, άλλα πράσινης μέντας και άλλα ήταν κεχριμπαρένια και μοσχοβολούσαν μέλι και κερί. Όμως όλα τα λουκούμια-καφενεία μύριζαν στο βάθος τους καφέ και ούζο και γαρίδες με ντομάτα.

Στον Μόλυβο δεν έχει πια ούτε ένα καφενείο. Όταν τα βράδια του καλοκαιριού μαζεύουν την τουριστικήπραμάτεια και κλείνει η αγορά, βγαίνω απ' το παραθυράκι του μυαλού μου και φέρνω έναν χειμώνα όλο γούστο.

Η μάνα μου μόλις σιδέρωσε τις πετσέτες του μαγαζιού μας κι εγώ τις παίρνω ζεστές ζεστές και τις πηγαίνω στο κουρείο του πατέρα μου.

Τα χέρια του μυρίζουν κολόνια, τα μάτια του στολίζουν την αγορά. Το κουρείο μας καθαρό, μυρωδάτο, αρχοντικό, με τα παλιά καρυδένια έπιπλα και τους μεγάλους καθρέφτες. Μέσα τους βλέπω το λιμάνι, τις τράτες, το ηλιοβασίλεμα.

Τότε με κατακλύζει μια μυρωδιά από κολόνια, καφέ και αθερίνα τηγανητή. Τα κουκουλώνει όλα γλυκά, αθόρυβα.

Μέσα στη νύχτα και στη μυρωδιά ξεφυτρώνουν και πάλι τα λουκούμια-καφενεία μου. Καθαρίζω την άχνη τους και αναγνωρίζω τα μαρμάρια τραπέζια, τα ποτηράκια του ούζου, τα μικρά κανονάκια του κονιάκ, τα πιατέλια με τους μεζέδες και τα ψωμάκια αντίδωρα.

Ακούω τους χτύπους των χεριών στο χαρτοπαίγνιο, τις ζαριές και τις μουσικές παρηγορίες απ' το τζουκμπόξ...

Εξαίρεση οι Κυριακές με τις γυναίκες, περιποιημένες, αρωματισμένες, με κόκκινα κραγιόν και άσπρα κολιεδάκια, σε οικογενειακές εξόδους, υποβρύχιες γλυκές κοινωνίες βανίλιας μέσα στα λουκούμια-καφενεία μου.

Γλείφω την άχνη απ' τα χείλη μου. Σκουπίζω και τα υπολείμματα που έπεσαν στο γαλάζιο φουστανάκι μου. Τα φώτα στους δρόμους χαμηλώνουν. Δώδεκα, μεσάνυχτα. Πρέπει να γυρίσω στο σπίτι. Είναι αργά.

Παίρνω βιαστικά άχνη από το χάρτινο κουτί των λουκουμιών, ρίχνω μπόλικη στα τζάμια, στις πόρτες, στα παράθυρα, στα κεραμίδια, στους πέτρινους τοίχους, να τα κρύψω, να τα κρύψω τα λουκούμια-καφενεία μου. Να μην τα δει κανείς. Κανείς να μη μου τα πάρει.

Φωτεινή Φραγκούλη, 39 καφενεία και ένα κουρείο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1999

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί η Φωτεινή Φραγκούλη αποκαλούσε τον καφενέ «λουκουμέ»; Πώς νομίζετε ότι ένιωθε κάθε φορά που βρισκόταν σε καφενείο; Βρείτε στην πρώτη παράγραφο συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις που μιλάνε για τα συναισθήματά της.

[Μον. 3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....

2. Ποιούς συναντούσε κανείς στα καφενεία τις καθημερινές και ποιους τις Κυριακές; Τι έκαναν; [Μον. 3]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς τη δομή τους (Απλή-Επαυξημένη-Σύνθετη-Ελλειπτική):

- Δώδεκα, μεσάνυχτα →.....
- Τα φώτα στους δρόμους χαμηλώνουν →
- Τα καφενεία ήταν λουκούμια →
- Το κουρείο ήταν καθαρό, μυρωδάτο και αρχοντικό →

[Μον. 2]

4. Στο κείμενο συχνά η γλώσσα χρησιμοποιείται **μεταφορικά** και όχι **κυριολεκτικά**. Προσπαθήστε να βρείτε 4 μεταφορές στο κείμενο και να τις μεταφέρετε στον παρακάτω πίνακα:

Μεταφορές

[Μον. 1]

5. Να τοποθετήσετε το ρήμα «**παίρνω**» στους υπόλοιπους χρόνους, διατηρώντας τη φωνή, το πρόσωπο και τον αριθμό:

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ	
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	

[Μον. 1]

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Η συγγραφέας Φωτεινή Φραγκούλη συγκεντρώνει κείμενα από τα παιδιά της τάξης του σχολείου σας με θέμα: «Ένας χώρος όπου έχω περάσει πολύ καλά».

Γράψτε της λοιπόν μια επιστολή (γράμμα) στην οποία θα της περιγράψετε τον χώρο αυτό.

Στην επιστολή σας μην ξεχάσετε τα τυπικά στοιχεία της επιστολής και τα παρακάτω:

- πού ήταν ο χώρος / πώς ήταν απ' έξω και πώς από μέσα
- πώς γνωρίσατε τον χώρο αυτό
- ποιους συναντούσατε εκεί
- γιατί πηγαίνατε
- πώς νιώθατε κάθε φορά που βρισκόσασταν εκεί

[Μον. 10]

Σπάρτη, 21 Οκτωβρίου 2023

Οι εισηγήτριες

Δεμοιράκου Μαρία

Χίου Αντωνία

